

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/11902-2
Saksbehandler Benny Andre Johansen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	10.04.2025

Tilskudd til regionale næringsutviklingsprosjekter - Fordeling av midler for 2025

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Arendal kommune får tilskudd på 600 000 kroner for 2025 til delfinansiering av år 2 av satsingen Eyde Material Park.
2. Lindesnesregionen næringshage får tilskudd på 400 000 kroner til delfinansiering av år 2 av prosjektet ADDIDÉ utvikle en samskapende arena for additiv produksjon i Mandal. Agder fylkeskommune er positiv til finansiering av også av tredje og siste år av satsingen i 2026, forutsatt tilstrekkelig framdrift i prosjektet og disponible midler.
3. Hovedutvalget avslår søknad fra Motion AS om tilskudd på 500 000 kroner for år 1, og 1,5 millioner kroner i samlet tilskudd over tre år, til prosjektet Campus Mandal.
4. Næringsforeningen i Kristiansandsregionen får tilskudd på 500 000 kroner til delfinansiering av år 1 av Vekst i sør – regionalt samarbeidsprosjekt over tre år. Agder fylkeskommune er positiv til videre finansiering av satsingen, forutsatt tilstrekkelig framdrift i prosjektet og disponible midler. Fylkeskommunedirektøren går i dialog med søker for å revidere prosjektets budsjett og finansierings-/aktivitetsplan i tråd med tilsagn.
5. Visit Sørlandet får tilskudd på 500 000 kroner til delfinansiering av år 1 av den treårige satsingen Arrangementsturisme i Agder. Agder fylkeskommune er positiv til videre finansiering av satsingen, forutsatt tilstrekkelig framdrift i prosjektet og disponible midler. Fylkeskommunedirektøren går i dialog med søker for å revidere prosjektets budsjett og finansierings-/aktivitetsplan i tråd med tilsagn.
6. Lister Nyskaping AS får tilskudd på 400 000 kroner for 2025 til satsingen Region Lister. Fylkeskommunedirektøren går i dialog med søker for å revidere budsjett og finansierings-/aktivitetsplan i tråd med tilsagn.
7. Hovedutvalget avslår søknad fra Lydløs om tilskudd på 320 000 kroner for 2025.
8. Næringsforeningen i Kristiansandsregionen får tilskudd på 500 000 kroner til delfinansiering av år 1 av Næringsalliansen i Agder. Fylkeskommunedirektøren går i dialog med søker for å revidere budsjett og finansierings-/aktivitetsplan i tråd med tilsagn.
9. Hovedutvalget avslår søknad fra Østregionen Næringsforening om tilskudd på 300 000 kroner i 2025 til aktiviteter i Østregionen Næringsforening.
10. Hovedutvalget avslår søknad fra Hjort Media AS om tilskudd på 1,25 millioner kroner for 2025 til Boligfotoskolen.

Vedlegg

Søknad 1 - Arendal kommune - Eyde Material Park
Søknad 2 - Lindesnesregionen Næringshage - Addidé
Søknad 3 - Motion AS - Campus Mandal
Søknad 4 - Næringsforeningen i Kristiansandsregionen - Veskt i sør
Søknad 5 - Visit Sørlandet - Arrangementsturisme Agder
Søknad 6 - Lister Nyskaping AS - Region Lister
Søknad 7 - Lydløs - Lydløs
Søknad 8 - Næringsforeningen i Kristiansandsregionen - Næringsalliansen i Agder
Søknad 9 - Østregionen Næringsforening - Østregionen Næringsforening
Søknad 10 - Hjort Media AS - Boligfotoskolen

Sammendrag

Fylkeskommunale tilskudd til regionale næringsrettede samhandlings- og utviklingstiltak er viktige bidrag til å nå målsettinger i Regionplan Agder 2030.

I denne saken gir fylkeskommunedirektøren sin innstilling til disponering av 3,0 millioner kroner som er avsatt i Agder fylkeskommunes årsbudsjett for 2025 til å utløse nye prosjekter og følge opp flerårige satsinger.

Til tilskuddsordningen er det kommet inn 21 søknader med en samlet søknadssum for 2025 på 8,28 millioner kroner. 11 søknader er flerårige, og åtte av disse budsjetterer med tilskudd fra Agder fylkeskommune også i år etter 2025.

11 søknader har en søknadssum for 2025 under fullmaktsgrensen på 300.000 kroner. Vedtak i disse sakene fattes administrativt, etter at gjenværende disponibel ramme er avklart gjennom politisk behandling av denne saken.

Saksopplysninger

Agder fylkeskommune vedtok i behandling av årsbudsjett for 2025 (fylkestingssak 78/24) å avsette 3,0 millioner kroner til posten «Mobilisering til nye næringer, oppfølging av igangsatte satsinger/tiltak». Budsjettvedtaket for denne posten lyder bl.a.:

«Regionale samhandlingsprosjekter og utviklingstiltak kan bidra til fremvekst av nye næringer, en mer variert næringsstruktur og økt sysselsettingsgrad i Agder. Gjennom tilskuddsordning for mobilisering til nye næringer vil det i 2025 bli utlyst midler for oppstart av nye prosjekter som har tydelig forankring i målene i Regionplan Agder 2030. Tilskuddsmidlene skal også bidra til å følge opp flerårige prosjekter der Agder fylkeskommune har bidratt til oppstart gjennom tilskuddsordningen i tidligere år.»

Midlene forvaltes gjennom en egen tilskuddsordning som er utlyst gjennom agderfk.no, regionalforvaltning.no, i annonser og i dialog med nettverk og relevante aktører. Søknadsfrist var 1. mars 2025.

Til vurdering innenfor tilskuddsordningen er 21 søknader med en samlet søknadssum for 2025 på 8,28 millioner kroner. Flere av søknadene er flerårige; åtte av disse budsjetterer med tilskudd fra Agder fylkeskommune også etter 2025.

Søknadene er som følger:

	Søker/prosjekteier	Prosjekt	Søknadssum 2025	Merknader
1	Arendal kommune	Eyde Material Park - 2025	600.000	Toårig (2024-2025), hvorav dette er år 2. Fikk støtte fra AFK i 2024 (kr 600.000); i vedtak var også intensjon om støtte også videre år. Søknadssum for år 2 er i tråd med opprinnelig prosjektplan/søknad år 1.
2	Lindesnesregionen Næringshage	ADDIDÉ utvikle en samskapende arena for additiv produksjon i Mandal	400.000	Treårig (2024-2026), hvorav dette er år 2. Fikk støtte fra AFK i 2024 (kr 400.000); i vedtak var også intensjon om støtte også videre år..

				Søknadssum for år 2 er i tråd med opprinnelig prosjektplan. Budsjetter med 400.000 kr i støtte fra AFK også i 2026
3	Motion AS, Kristiansand	Campus Mandal: Et moderne studiesenter for desentralisert utdanning	500.000	Treårig (2025-2027); budsjetter med til sammen 1,5 mill. kr i støtte fra AFK over prosjektperioden
4	Næringsforeningen i Kristiansandsregionen	Vekst i sør – regionalt samarbeidsprosjekt over 3 år	1.000.000	Treårig (2025-2027); budsjetter med til sammen 3 mill. kr i støtte fra AFK over prosjektperioden
5	Visit Sørlandet	Arrangementsturisme Agder	1.000.000	Treårig (2025-2027); budsjetter med til sammen 3 mill. kr i støtte fra AFK over prosjektperioden
6	Lister Nyskaping AS	Region Lister	600.000	
7	Lydløs, Arendal	Lydløs	320.000	
8	Næringsforeningen i Kristiansandsregionen	Næringsalliansen i Agder: sammen for å styrke Agder	700.000	
9	Østregionen Næringsforening, Tvedestrand	Østregionen Næringsforening 2025	300.000	
10	Hjort Media AS, Farsund	Boligfotokolen - Et regionalt initiativ for kompetanse og arbeidsplasser i Agder	1.250.000	
11	Arendal kommune	Utvikling av internasjonalt nettverk for kommuner i batteriverdikjeden	100.000	Treårig (2025-2027), budsjetter med til sammen 400.000 kr i støtte fra AFK over prosjektperioden
12	Flekkefjord Næringspark SA	Flekkefjord Næringspark	130.000	Treårig, ingen budsjettert videre støtte fra FK ut over 2025
13	Galleri Villvin	Norges første næringsklynge for profesjonelt kunsthåndverk	100.000	Treårig (2025-2027), budsjetter med til sammen 400.000 kr i støtte fra AFK over prosjektperioden
14	Grimstad kommune	Profilering av Agder som sjørret- og sportsfiskeeldorado	200.000	Fireårig (2025-2028), budsjetter med til sammen 600 000 kr i støtte fra AFK over prosjektperioden
15	Innoventus Sør	DemoDay 2025	250.000	
16	Kristiansand kommune	Bærekraftig forretningsidé-konkurranse 2025	100.000	
17	Lindesnesregionen Næringshage	Bærbart, utvikle tjenester for nye og etablerte bedrifter	250.000	
18	Pågang Næringshage, Tvedestrand	Digital løsning Gårdsgründer: Portal for matskatter og gårdsopplevelser i Agder	100.000	Treårig, ingen budsjettert videre støtte fra FK ut over 2025
19	Risør By AS	Bedriftsnettverk (Prosjekt om utvikling av regenerative reiselivsprodukter)	182.000	(Sendt klyngeordningen, men vurderes også inn her)
20	Smag & Behag, Grimstad	Søknad forstudie mellom Hos Moi, Under, Smag & Behag og Kristine Kjeldsen	100.000	

21	Vennesla Næringsforening	Møteplass for næringslivet og ungdom i Vennesla	100.000	Treårig (2025-2027); budsjetterer med til sammen 375.000 kr i støtte fra AFK over prosjektperioden
8.282.000				

Søknadene 1-10 har søknadsbeløp for 2025 over fullmaktsgrensen, og fremlegges for politisk behandling. Søknadene 11-21 behandles administrativt, ut fra gjenværende disponibel ramme i tilskuddsordningen.

Søknadene til politisk behandling kan klassifiseres i følgende grupper:

Flerårige satsinger der Agder fylkeskommune tidligere har gått inn, med politisk vedtak om intensjon om videreføring:

- Arendal kommune: Eyde Material Park, 2024-2025 (søknad 1)
- Lindesnesregionen Næringshage: ADDIDÉ - utvikle en samskapende arena for additiv produksjon i Mandal, 2024-2026 (søknad 2)

Nye søknader, flerårige prosjekter med budsjettert forventning om fylkeskommunal medfinansiering over flere år:

- Motion AS: Campus Mandal: Et moderne studiesenter for desentralisert utdanning, 2025-2027 (søknad 3)
- Næringsforeningen i Kristiansandsregionen: Vekst i sør – regionalt samarbeidsprosjekt over 3 år, 2025-2027 (søknad 4)
- Visit Sørlandet: Arrangementsturisme Agder, 2025-2027 (søknad 5)

Nye søknader, kun søknad om / budsjettering med ettårig finansiering fra AFK i prosjektet:

- Lister Nyskaping AS: Region Lister (søknad 6)
- Lydløs, Arendal: Lydløs (søknad 7)
- Næringsforeningen i Kristiansandsregionen: Næringsalliansen i Agder (søknad 8)
- Østregionen Næringsforening: Østregionen Næringsforening 2025 (søknad 9)
- Hjort Media AS: Boligfotoskolen (søknad 10)

Alle søknader (hoveddokument, uten evt. vedlegg) er lagt ved i saken.

Søknader med søknadssum for 2025 under fullmaktsgrense, behandles av fylkeskommunedirektøren når det er avklart hvor mye disponible midler som er igjen i ordningen etter politisk behandling av denne saken. Et vedtak i tråd med innstillingen, gir gjenværende disponible midler på 100 000 kroner. To av søknadene under fullmaktsgrensa egner seg for finansiering under budsjettposten «møteplasser næring», og finansieres herfra.

Vurderinger

Mange prosjektsøknader har gode formål i tråd med Regionplan Agder 2030, og med aktivitetsplaner og budsjett som støtter godt opp om tiltakene. Det er imidlertid svært begrensede midler i tilskuddsordningen i 2025, og en del av midlene forventes gå til flerårige, større prosjekter der Agder fylkeskommune i tidligere år har signalisert intensjon om støtte også i 2025. Det tilsier streng prioritering av søknader, og i mange tilfeller en viss avkorting av støttebeløp i forhold til det som er omsøkt.

Følgende søknader legges fram for politisk behandling i hovedutvalget:

- **Arendal kommune: Eyde Material Park, 2024-2025** (søknad 1)

Eyde Material Park (EMP) skal legge til rette for realisering av en bærekraftig industripark med industriell symbiose rettet mot batteriverdikjeden og det grønne skiftet. EMP skal sikre en ambisiøs, koordinert og enhetlig tilrettelegging og utvikling av nye bedriftsetableringer, herunder underleverandører til Morrow samt avtakere av produksjonsavfall (resirkulering) og med fokus på sirkulærøkonomiske løsninger og annen grønn industri.

For 2025 er det budsjettet med 1,2 millioner kroner i kostnader, knyttet opp mot aktiviteter bl.a. innen å tiltrekke bedriftsetableringer/underleverandører med vekt på å underbygge det grønne skiftet og utnyttelse av sidestrømmer, koordinert utvikling av masterplan for området, kraft, logistikk og transport, og samarbeid med Eyde-klyngen og regionen om industriell symbiose, missions og Eyde-klyngens CIRC-prosjekt.

Dette er år 2 av satsingen. Agder fylkeskommune ga i fjor tilskudd på 600 000 kr til prosjektet, med vedtak om at den er «positiv til støtte de videre årene, forutsatt tilstrekkelig fremdrift i prosjektet og disponible midler.»

Vurdering: Satsingen bygger opp under den regionale og nasjonale satsingen på industrielle symbioser («missions») i regi av nasjonal og regional samhandlingsmodell, der fylkeskommunen, Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet deltar. Satsingen rundt Morrow er én av fire fra industriområder i regionen med stort potensial for industrielle symbioser som er spilt inn som piloter i den nasjonale missions-satsingen, og som er også deltaker i Eyde-klyngens CIRC-prosjekter for industrielle symbioser. Tilrettelegging for industriell symbiose er krevende prosesser, og fylkeskommune-direktøren mener det er viktig å opprettholde støtten også for år 2 for å få mest mulig kraft i prosjektet.

Innstilling: Arendal kommune får tilskudd på 600 000 kroner for 2025 til delfinansiering av år 2 av satsingen Eyde Material Park.

- **Lindesnesregionen Næringshage: ADDIDÉ - utvikle en samskapende arena for additiv produksjon i Mandal, 2024-2026** (søknad 2)

ADDIDÉ er et fellesverksted i Mandal for bedrifter og gründere innen additiv produksjon og kompetanse. Tanken er at tilgang på relevant utstyr og kompetanse, i kombinasjon med sterk brukerinvolvering og samskaping, virker som en katalysator for bruk av ny teknologi i virksomhetene. Satsingen er organisert som et prosjekt under Lindesnesregionen næringshage, med samarbeidspartnere fra bl.a. Mechatronics Innovation Lab, Skap Kreativ Folkehøyskole, Mandal videregående skole, NTNU og en rekke bedrifter i regionen (GOT, Nøsted &, GE Healthcare, Umoe Mandal, ABB Robotics etc.) Målet er at ADDIDÉ skal bli en HUB som trigger bedriftenes innovasjonskraft, kobler bedrifter og bidrar til at ungdom velger industri.

Prosjektet løper ut 2026, og det er et mål at verkstedet blir selvfinansiert på drift innen 2027. For 2025 er det budsjettet med kostnader på 800 000 kr, i hovedsak til nettverksaktiviteter, kompetanseheving og arbeid med case. Annen finansiering er egeninnsats fra bedrifter og næringshage.

Agder fylkeskommune ga i fjor tilskudd på 400 000 kr til år 1 i prosjektet, med vedtak om at den er «positiv til videre finansiering, forutsatt tilstrekkelig fremdrift i prosjektet og disponible midler.»

Vurdering: ADDIDÉ kan bli et viktig verktøy for å løfte ny teknologi og muligheter i den lokale industri og næring, og en viktig arena for kunnskapsdeling og nettverksbygging. For små bedrifter, og spesielt for produksjonsbedrifter, kan verkstedet bidra til økt konkurransekraft. ADDIDÉ treffer Regionplan Agder på en rekke områder innenfor bærekraftig verdiskaping som innovative etableringer og flere vekstkraftige bedrifter, mer variert næringsstruktur og økte muligheter for sirkulær økonomi.

Innstilling: Lindesnesregionen næringshage får tilskudd på 400 000 kroner til delfinansiering av år 2 av prosjektet ADDIDÉ utvikle en samskapende arena for additiv produksjon i Mandal. Agder fylkeskommune er positiv til finansiering av også av tredje og siste år av satsingen i 2026, forutsatt tilstrekkelig framdrift i prosjektet og disponible midler.

- **Motion AS: Campus Mandal: Et moderne studiesenter for desentralisert utdanning, 2025-2027** (søknad 3)

Motion AS ønsker å etablere Campus Mandal, et moderne studiesenter for desentralisert og fleksibel utdanning i Lindesnes. Prosjektet har som mål å bygge et levende studiemiljø i en by uten universitet, og samtidig skape synergier mellom utdanning og næringsliv.

Søknaden budsjetterer med et treårig løp (2025-2027), der Agder fylkeskommune medfinansierer satsingen med 500 000 kroner årlig over tre år. Samlede prosjektkostnader over treårsperioden er budsjettert til 5,35 million kroner, med ytterligere 2,5 millioner kroner budsjettert fra Sørlandets kompetansefond. Største utgiftsposter er prosjektledelse, konseptutvikling og program for fleksibel utdanning..

Vurdering: Det er utenfor tilskuddsordningens formål og innretning å finansiere aktiviteter som har som formål å etablere formelle utdanningstilbud og utdanningsløp, og som har aktiviteter innenfor bl.a. oppstart av pilotstudier og utvikling av faglige program og studiemodeller. Eventuell oppstart av et slikt prosjekt fordrer sterk og dokumentert forankring både regionalt og nasjonalt. Tidshorisont for å lage utdanningstilbud som skissert virker noe knapp.

Innstilling: Hovedutvalget avslår søknad fra Motion AS om tilskudd på 500 000 kroner for år 1, og 1,5 millioner kroner i samlet tilskudd over tre år, til prosjektet Campus Mandal.

- **Næringsforeningen i Kristiansandsregionen: Vekst i sør – regionalt samarbeidsprosjekt over 3 år, 2025-2027** (søknad 4)

Vekst i sør er et regionalt samhandlingsprosjekt som skal bidra til å styrke Agders attraktivitet som bosted og næringsregion. Målet er å etablere en varig plattform for kommunikasjon, profilering og posisjonering. Søknaden gjelder midler til en overgangsperiode frem til næringslivet selv tar over finansieringen. Prosjektet skal fremme Agder som en innovativ og bærekraftig region, tiltrekke seg kompetanse og legge til rette for næringsutvikling over tid.

Søknaden budsjetterer med et treårig løp (2025-2027), der Agder fylkeskommune medfinansierer satsingen med 1 million kroner årlig over tre år. Samlede prosjektkostnader over treårsperioden er budsjettert til 16,1 million kroner, hvorav hovedparten går til kommunikasjon/markedsføring, prosjektledelse og arrangement/messer.

For 2025 vil Agder fylkeskommunes andel utgjøre 1/4 av finansieringen; annen offentlig finansiering (Kristiansand kommune, Sør-Fondet) ytterligere 1/4, mens privat finansiering utgjør nær 50%. Det budsjetteres for at næringslivets finansieringsandel øker kraftig gjennom treårsperioden.

Vurdering: Satsingen er godt regionalt forankret og har en sterk kobling til Regionplan Agder 2030, spesielt innen attraktivitet, infrastruktur og grønn omstilling. Den er også tett koblet opp mot satsingene i Invest in Agder. Vekst i sør kan bidra til å gi regionen større gjennomslag nasjonalt og sikre at næringslivet står samlet i strategiske saker.

Det budsjetteres med støtte fra Agder fylkeskommune på 1 million årlig over treårsperioden. Dette er et høyt nivå, og fylkeskommunedirektøren bør gå i dialog med prosjekteier for å lande en prosjektplan der flerårig støtte er på tilsvarende årets nivå. I dialogen bør en også utfordre prosjektet på den langsiktige finansieringsplanen/den økonomiske bæreevnen i prosjektet, samt koble arbeidet tettere opp mot konkrete næringsprosjekter og investeringsmuligheter.

Innstilling: Næringsforeningen i Kristiansandsregionen får tilskudd på 500 000 kroner til delfinansiering av år 1 av Vekst i sør – regionalt samarbeidsprosjekt over tre år. Agder fylkeskommune er positiv til videre finansiering av satsingen, forutsatt tilstrekkelig framdrift i prosjektet og disponible midler. Fylkeskommunedirektøren går i dialog med søker for å revidere prosjektets budsjett og finansierings-/aktivitetsplan i tråd med tilsagn.

- **Visit Sørlandet AS: Arrangementsturisme Agder, 2025-2027** (søknad 5)

Prosjektet skal tiltrekke besøkende i forbindelse med arrangementer, som er en viktig del av den nasjonale arrangementsstrategien til Innovasjon Norge. Prosjektet skal involvere idretten, kultursektoren, reiselivsnæringen og det offentlige for å jobbe mot å nå målene som er satt i den nasjonale strategien. Prosjektet er basert på forprosjektet arrangementsturisme som ble gjennomført i 2024 med tilskudd fra fylkeskommunen.

Det treårige prosjektet budsjetterer med totale kostnader på 12 millioner kroner, hvor prosjektledelse (lønn), markedsføring og konferanser er viktigste utgiftsposter. Annen finansiering er partnerinntekter fra klyngen, bidrag fra Sparebanken Sør og Universitetet i Agder, samt fra regionalt næringsfond. De totale prosjektkostnadene for 2025 er budsjettert til 4 millioner kroner.

Vurdering: Visit Sørlandet fikk i 2024 tilskudd på 250 000 kroner til forprosjekt for tydeligere avgrensning, konkretisering og finansiering av satsingen Arrangementsturisme Agder. De har nå levert en god rapport for gjennomført forprosjekt, og det gir mening at Agder får et slik satsing på et helt nytt marked. Norge som nasjon (Innovasjon Norge sentralt) har gode støttesystemer som passer, og det kan komme store positive ringvirkninger ut av å satse i hele Agder - sammen med de øvrige reisemål - på å utvikle arrangementsturisme. De har jobbet godt med andre finansieringskilder til satsingen. Regionalt næringsfond er satt opp som delfinansiør, og Agder fylkeskommune finansierer da satsingen indirekte også gjennom disse.

Innstilling: Visit Sørlandet får tilskudd på 500 000 kroner til delfinansiering av år 1 av den treårige satsingen Arrangementsturisme i Agder. Agder fylkeskommune er positiv til videre finansiering av satsingen, forutsatt tilstrekkelig framdrift i prosjektet og disponible midler. Fylkeskommunedirektøren går i dialog med søker for å revidere prosjektets budsjett og finansierings-/aktivitetsplan i tråd med tilsagn.

- **Lister Nyskaping AS: Region Lister** (søknad 6)

Prosjektet Region Lister skal styrke næringsutviklingen i Lister gjennom strategiske tiltak innen markedsføring, kompetanseheving og nettverksbygging. Målet er å øke regionens attraktivitet for bedrifter og investeringer gjennom å øke synligheten av regionens jobb- og bokvalitet, styrke tilflytting og rekruttering av kompetanse samt sikre en mer helhetlig regional profilering.

Prosjekteier Lister Nyskaping søker om 600 000 kroner av et totalt finansieringsbehov på 1,6 millioner kroner. Listerfondet (regionalt næringsfond for Listerregionen) og Lister-kommunene står for ytterligere 400 000 kr, mens støtte fra banker er budsjettet til 600 000 kr. Hovedfokus i satsingen er å utvikle en helhetlig merkevare og kommunikasjonsstrategi, synliggjøre regionens kvaliteter og styrke samarbeidet mellom næringsliv og kommuner.

Vurdering: Prosjektet passer inn i innsatsen som legges på å tiltrekke og beholde folk i Agder. Med Region Lister har prosjektdeltakerne laget en rigg hvor alle er med på å dra lasset, både privat og offentlig sektor. Prosjektet har overføringsverdi til øvrige Agder-regioner og nasjonalt. Fylkeskommunedirektøren understreker viktigheten av at regionale tiltak knyttet til attraktivitet/synliggjøring samarbeider og koordinerer med hverandre, og viser her til prosjektet Vekst i Sør som en kritisk samarbeidspartner.

Fylkeskommunedirektøren innstiller på å støtte opp om tiltaket, men med noe redusert tilskudd i forhold til søknadsbeløp. Dette skyldes bl.a. at Agder fylkeskommune også indirekte er med på å finansiere satsingen gjennom tilskuddet fra Listerfondet (kr 200 000).

Innstilling: Lister Nyskaping AS får tilskudd på 400 000 kroner for 2025 til satsingen Region Lister. Fylkeskommunedirektøren går i dialog med søker for å revidere budsjett og finansierings-/aktivitetsplan i tråd med tilsagn.

- **Lydløs, Arendal: Lydløs** (søknad 7)

Lydløs er en arena for fremtidens båtliv. De fem siste årene har prosjektet arbeidet aktivt for å bidra til at båtlivet kan gå i en elektrisk, klima- og miljøvennlig retning. Det har helt fra starten vært et mål å bidra til fremvekst av nye næringer, en mer variert næringsstruktur og økt sysselsettingsgrad i Agder. Fra 2023 har Lydløs vært partner i Interreg-samarbeidet go:LEIF, som skal legge grunnlag for ladeinfrastruktur for el-båter langs kysten mellom Göteborg og Sørlandet.

Totale kostnader for 2025 er budsjettet til 685 000 kr, hvor viktigste aktiviteter er å delta i arbeidsgrupper i Interreg-prosjektet go:LEIF, arrangere et Lydløsområde på Arendal båt & fritidsmesse og å lage debatter, utstillinger og sammenkomster i forbindelse med Båtmessa.

Vurdering: Prosjektet bidrar til visjonen om Electric Region Agder, gjennom å skape oppmerksomhet om løsninger for nullutslipp på sjøen. Det svarer også på ulike mål i Regionplan Agder 2030 når det kommer til attraktivt og miljøvennlig Agder, og ulike mål innen bærekraftig verdiskaping og mobilitet. Agder fylkeskommune støttet opp om prosjektet i 2021 og 2023 for å realisere satsingen. Lydløs er nå realisert i form av at det er et godt kjent begrep og også en del av Interreg. Fylkeskommunedirektøren mener Agder fylkeskommune ikke har midler til videre finansiering av dens aktiviteter, som primært nå er deltakelse og bemanning i arrangement.

Innstilling: Hovedutvalget avslår søknad fra Lydløs om tilskudd på 320 000 kroner for 2025.

- **Næringsforeningen i Kristiansandsregionen: Næringsalliansen i Agder**
(søknad 8)

Næringsforeningen i Kristiansandregionen søker på vegne av Næringsalliansen i Agder (NiA) om midler for å styrke og utvikle det regionale samarbeidet gjennom Næringsalliansen. NiA består av 13 deltakere fra næringsforeninger, næringshager, inkubator og interkommunalt politisk råd. Næringsalliansen i Agder mobiliserer og representerer næringslivet i hele Agder, og vil styrke det koordinerte regionale arbeidet for nasjonal påvirkning og formalisering av eksisterende relasjoner.

For 2025 er det budsjettet med kostnader på 1,52 millioner kroner, til aktiviteter for å tilrettelegge/koordinere møteplasser, bransjesamlinger, nasjonal tilstedeværelse og politisk påvirkning. Øvrig finansiering er i form av arbeidstimer/egeninnsats, deltakeres egenandel og midler fra Sparebanken Sør.

Vurdering: Søknaden er tydelig forankret i regionale planer og strategier, inkludert Regionplan Agder 2030. Den knytter seg til eksisterende initiativer som Agderbenken og regionale næringslivsnettverk, og trekker inn relevante aktører. Næringsalliansen i Agder NiA består av 13 næringsforeninger og -hager, noe som gir bred regional dekning. De har allerede etablert samarbeid med politikere, fylkeskommunen og klynger.

Innstilling: Næringsforeningen i Kristiansandsregionen får tilskudd på 500 000 kroner til delfinansiering av år 1 av Næringsalliansen i Agder. Fylkeskommunedirektøren går i dialog med søker for å revidere budsjett og finansierings-/aktivitetsplan i tråd med tilsagn.

- **Østregionen Næringsforening: Østregionen Næringsforening 2025**
(søknad 9)

Østregionen Næringsforening er en nystartet næringsforening som skal mobilisere og representere næringslivet i hele Østregionen, dvs. de fem kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Foreningen søker om midler til arbeid for å styrke og utvikle det regionale samarbeidet. Dette omfatter aktiviteter som å samle næringslivet, arbeide for ny E18 gjennom regionen, arbeide for Østregionen som attraktiv arbeids- og boregion, frokost- og videomøter, konferanser Framoverlent o.a.

For 2025 budsjetteres det med 900 000 kroner i utgifter, til organisering/sekretariat og prosjekt- og møtekostnader.

Vurdering: Agder fylkeskommune har ikke tidligere støttet etableringer av (og løpende aktiviteter) i lokale næringsforeninger. Slik aktivitet skiller seg fra bredt forankrede, regionale prosjekter som Vekst i sør (søknad 4) og Næringsalliansen i Agder (søknad 8), der en næringsforening er prosjekteier i bredt sammensatt samhandlingsprosjekt. Ut fra de svært begrensede midlene som er til rådighet innen støtteordningen, er fylkeskommunedirektøren av den oppfatning at næringsforeningers aktiviteter primært må være finansiert av medlemsbedriftene selv og private sponsorer, og eventuelt at regionalt næringsfond kan være hensiktsmessig virkemiddel i spørsmål om finansiering med fylkeskommunale midler (regionale næringsfond medfinansieres av Agder fylkeskommune). Det har også vært gitt midler til etableringen av Østregionen Næringsforening fra det regionale næringsfondet, og det er gitt støtte til konkrete

initiativ fra næringsforeningen, eksempelvis Karrieredag for ungdom i 2024, samt til arrangementet Framoverlent - en næringskonferanse i Østregionen, som arrangeres i slutten av april 2025.

Innstilling: Hovedutvalget avslår søknad fra Østregionen Næringsforening om tilskudd på 300 000 kroner i 2025 til aktiviteter i Østregionen Næringsforening.

- **Hjort Media AS: Boligfotосkolen** (søknad 10)

Boligfotосkolen er et prosjekt gjennom Bolio (merkevare fra Hjort Media AS) som skal utdanne og sysselsette nye boligfotografer i Agder. Selskapet søker om støtte bl.a. til produksjon av kursmateriell, etablering av digitale læringsplattformer, markedsføring, rekruttering og mentorordning for personer som ønsker å etablere seg som boligfotograf. Totale prosjektkostnader er 2,05 mill. kroner. Det søkes om støtte fra Agder fylkeskommune på 1,25 mill. kroner for 2025. Også annen offentlig støtte (regionalt næringsfond, kommunalt næringsfond) er del av finansieringsplanen.

Vurdering: Prosjektet tar sikte på regional kompetansebygging, men er primært et bedriftsrettet utviklingstiltak (utvikling av produkter og tjenester eid av prosjekteier Hjort Media AS) og et utdannings-/arbeidsmarkeds-/opplæringsprosjekt fremfor et næringsutviklingsprosjekt. Søknaden vurderes å falle utenfor tilskuddsordningens rammer og formål, da det ikke kan gis bedriftsrettet støtte og heller ikke gis til utdanningstiltak.

Innstilling: Hovedutvalget avslår søknad fra Hjort Media AS om tilskudd på 1,25 millioner kroner for 2025 til Boligfotосkolen.

Tilsagn i tråd med innstilling utgjør 2,9 millioner kroner. Gjenværende disponible midler i tilskuddsordningen vil da være 100 000 kroner. Fylkesrådmannen tar sikte på å fordele restmidlene som vist under. Endelig vedtak i fullmaktssakene blir ikke fattet før det er klart hvor mye som gjenstår av disponible midler etter behandling av politisk sak. Noen søknader under vil også vurderes under andre tilskuddsordninger i Agder fylkeskommune.

- Arendal kommune: Utvikling av internasjonalt nettverk for kommuner i batteriverdikjeden (søknad 11) – tilsagn kr 100.000
- Flekkefjord Næringspark SA: Flekkefjord Næringspark (søknad 12) - avslag
- Galleri Villvin: Norges første næringsklynge for profesjonelt kunsthåndverk (søknad 13) - avslag
- Grimstad kommune: Profilering av Agder som sjørret- og sportsfiskeeldorado (søknad 14) - avslag
- Innoventus Sør: DemoDay 2025 (søknad 15) – tilsagn kr 250 000, belastes budsjettpost «møteplasser næring»
- Kristiansand kommune: Bærekraftig forretningsidé-konkurranse 2025 (søknad 16) – tilsagn kr 100.000, belastes budsjettpost «møteplasser næring»
- Lindesnesregionen Næringshage: Bærbart, utvikle tjenester for nye og etablerte bedrifter (søknad 17) - avslag
- Pågang Næringshage: Digital løsning Gårdsgründer: Portal for matskatter og gårdsopplevelser i Agder (søknad 18) - avslag
- Risør By AS: Bedriftsnettverk (Prosjekt om utvikling av regenerative reiselivsprodukter) (søknad 19) - avslag
- Smag & Behag, Grimstad: Søknad forstudie mellom Hos Moi, Under, Smag & Behag og Kristine Kjeldsen (søknad 20) - avslag

- Vennesla Næringsforening: Møteplass for næringslivet og ungdom i Vennesla (søknad 21) - avslag

Regionplan Agder 2030

Fylkeskommunedirektøren vurderer at Agder fylkeskommune gjennom innstilte tilsagn utløser og viderefører prosjekter og satsinger som kan bidra til å nå regionens felles mål om økt verdiskaping og bærekraft, slik de er definert i Regionplan Agder 2030. Det gjelder særlig følgende mål:

- Næringslivet i Agder preges av innovative etableringer og flere vekstkraftige bedrifter
- Sysselsettingsveksten er høyere enn landsgjennomsnittet og basert på landsdelens komparative fortrinn
- Næringsstrukturen er mer variert og preget av et godt samarbeid mellom næringsliv, academia og offentlig sektor
- Økt verdiskaping basert på bærekraftig ressursforvaltning og tilgang på fornybar energi
- Regionen har smart, energieffektiv og naturvennlig produksjon, distribusjon og bruk av energi, blant annet ved å ha lagt til rette for industrietableringer i tilknytning til kraftknutepunkt
- Agder er omstilt til en mer sirkulær økonomi, der gjenbruk og ombruk av ressurser prioriteres
- Private og offentlige virksomheter fremmer heltidskultur, likestilling, inkludering og mangfold

Økonomiske konsekvenser

Tilskuddsmidlene dekkes over ansvar 500 300, Virkemidler og entreprenørskap. Det er i årsbudsjettet for 2025 avsatt 3,0 millioner kroner til å utløse nye prosjekter og følge opp flerårige satsinger under budsjettposten

Politiske vedtak i tråd med fylkeskommunedirektørens innstilling utgjør 2,9 millioner kroner. Tilsagn på fullmakt utgjør 100 000 kroner. Totalt vil da hele rammen i tilskuddsordningen være disponert.

Konklusjon

Fylkeskommunale tilskudd til regionale næringsrettede samhandlings- og utviklingsprosjekter er viktige bidrag til å nå målsettinger i Regionplan Agder 2030.

I denne saken gir fylkeskommunedirektøren sin innstilling til disponering av næringsrettede tilskuddsmidler som er avsatt i Agder fylkeskommunes årsbudsjett for 2025 til å utløse nye satsinger og følge opp flerårige prosjekter.

Kristiansand, 24.03.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør